

abonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIII^{ème} ANNÉE

1 Avril 1928 No. 249

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [24 نسخہ]

تور کیا ایچون 2 بچق، خارج ایچون

3 بچق، اعلا کاغذ لیسى 5 لیرادر.

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد تھوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو ۲۴۹ - ۱ نیشان ۹۲۸

مزاج و بنیه و سترسی

یا خود بطی در . برنجیلر اکثریا ورمه مستعدلر ، ایکنجیلرده آرتریک دینلر کیسه لر اولوب ، روماتیزمایه ، تقریبه ، شکر خسته لغنه ناهزددرلر .

تقدیسی سرعتی اولانلرک اوصافی ایله ، آرتریزیمی توصیف ایدن علائمک نلر اولدیغنی و بو هر ایکی صنف ایچون تعقیب لازمکن حفظالصحه شرائطی بشقه برکون عرض ایده جکمزدن ، شیمدیلک بنیه و مزاجیزی اداره ایدن سیکیرلرک هانکیلری اولدیننی تدقیق ایدلم :

شخصیتیز ، صحتیز ، جمله عصبیه حرک موازنه سنه نابعدر ، دیشدک . بو موازنه ایسه ، جمله عصبیه نباتیه تی تشکیل ایدن عصب رئوی معدوی و عصب سمپاتی نک یکدیگرینه متقابل اولان فعالیتلریک توازنیدر . عضولرمری توظیف ایدن ، تقدی و تمثلمزی اداره ایدن جریانک بربرینه ضد اولان بوایکی جمله عصبیه دن نشأت ایتکده اولدیغنه شبهه یوقدر . بوهرایکی جمله ده منبعلری حرام ایلیک قسملرندن ، بصله دینلر قسمدن آلیرلر . حیات نباتی دیدیکمز فاب ، معدده ، جگر کی داخلی عضولرک حیاتی بوایکی مهم سیکیرک آئندهدر . حالیکه حرکت و حساسیتیزی تأمین ایدن خارجه متوجه حیاتیز ایسه ، منبعلری دوغریدن دوغرییه دماغدن آلان سیکیرلرک اداره سی آئندهدر .

کوکس و قارین عضولرمرک عضله لرینه عصب رئوی معدویک اینجه ایسافی داخل اولور و بو عضیلاته حرکیت ویریر . عصب سمپاتی ایسه ک کوچوکندن ک بوپوکنه قدر بوتون قان دمازلری کندی الیفنک شکسیله صارار .

بو ایکی جمله اعصابک بربرینه ضد اولدیغنی قبول ایتک ایچون ، عصب رئوی معدوی تنهنک مثلاً قلیک ضربانی بسطیلشیر . دیکنی و عصب سمپاتی تنهنک ایسه ، بو ضربانی تعجیل ایتکده اولدیغنی بیلک کافیدر . ایشته بو ایکی ناظم قوتک تام بر توازن دائره سنده فعالیت درک ، عضویته طبیی بر روش ، طبیی بر تقدی و تمثل تأمین ایدر . بونلردن برینک فعالیتنده بر تناقص ریا بر تراید موجود اولدیننی تقدیرده ، فعالیت متغیر اولان عصبک تحولنه کوره اعراض حرضیه یوز کوسترر .

فی الحقیقه ، بو ایکی جمله عصبیه آراسنده تام بر توازن نادراً کورولور : هان دائماً ، مکمل صحت و عافیت حالنده ییله ، یا عصب رئوی معدوییه و یا سمپاتییه عائد بر تفوق واردر . ایشته بر وصف حرضی عد اولونیه جق قدر آز محسوس اولان بو جزئی موازنه سزلیکدرک ، مزاجلری و بنیه لری تشکیل ایدر . رئوی معدویک فاعیتنه و یا سمپاتی نک کفایت سزلیکنه دلیل اولان اعراض میاننده شونلری اهمیتله ذکر ایده یلیرز : فرط تهیج ، باش دوغنه سی ، دکن طوعه سی ، تشنجات معائیه ،

مزاجلرک ، اسکی تصنیف وجهله ، دموی ، لنفاوی ، صفراوی و عصبی اولارق تقسیمی اولکی بوتون اعتبارینی غیب ایتمه مش اولغله برابر ، طرز تفسیرده بر آز تحول واردر . بو تضییق کویا عضوی و وظیفوی تفوقلری مشر اولسنه رغماً ، عصری طبابت بونده بالعکس ضعف و عدم کفایت اماره لری بولقدهدر .

مثلاً ، نزلره و احتقانه میال اولق ، دموی مزاجک بر وصفیدر ؛ (قوله می) دینلر شخصه منحصر ویا عائلیه ، ابویه شامل خفیف صاریق صفراوی مزاجه مخصوصدر ؛ لنفاوی ؛ مزاجلرده انتانله قارشئ آشکار برضیقل و حساسیت واردر ؛ عصبی المزاج دینلنلرده روحی بر موازنه سزک موجوددر . مع مافیه ، بو تصنیف برجهتدن ینه حائر اهمیتدر : انتانلرک معتاد اولان اختلاطاتی ، خسته اولان شخصک بنیه و مزاجنه باقاری ، اولدن تخمین و تقدیر ایتک خصوصنده بزه یاردم ایدر . قیزیل ، قیزاق کی اندفاعی حمارک دموی شخصلرده احتقانی و نرفی اولیشی ؛ ینه بو عینی انتاناتک صفراوی المزاج اولانلرده قره جگر و بوبره کله عکس ایتمی ؛ لنفاوی لرده انتانات ائاسنده چیپانلرک ظهوری صیق کوروان اختلاطلردر . عصبی مزاجلره کئنجه ؛ بونلرک میقرویک خسته لقره قارشئ عکس- العمللرنده شدید بر حما اظهار ایتدکارینی بیلیر و بو همانک ، خسته لغک وخامتنه دلیل اولوب ، عضویتک قوتی برمدافعه سندن ایلری کلدیکی قبول ایدرز .

اساساً ، نمودج لرک خارجه ده و فوقنده اولارق عصبیلکی ، لنفاویلیکی .. الخ مقبول و معتدل بر نسبت کوسترن طبیی بر انسان بولاقده کوجدر . داها دوغریسی بو ، حقیقتک مشاهده سنده بولونان نقصانلری دفع و تجرید ایدرک ، خیالخانه مزده یاراندایمز ایده آل بر نمونه در . حال بوک ، تشریح و شکل اعتباریله مکمل برانسان نمودجی نه قدر نادر ایسه ، فیزیولوژیائی تکمله صاحب اولانده او قادر نادردر .

حیاتی حادثه لر ، حد وسطیه نسبتله دائماً یافضله و یا نقصان برشدتله وقوع بولقدهدرلر . شخصیتیزی تکوین ایدن تقدی و تمثل حادثه سی ده جمله عصبیه مزه تابعدر ، بو حاکم ناظم قوت ایسه تام بر موازنه حالنده بولونه یلیدکنندن ، بالطبع تقدیز ، بنیه مز و مزاجزده اکثریا بر پارچه موازنه سز بولونقدهدر . فقط بو موازنه سزلیکی صفراوی ، عصبی ، لنفاوی ... شکللریله آیرمایوب باشلیجه ایکی شکل قبول ایتک دها موافق اولور : بری تقدی و تمثک سرعتی ، دیکری ده بالعکس بطاائی ایله متصف برر غیر طبیعیلک .

فی الحقیقه ، بوتون انسانلرک تقدیسی همن . دائماً یا سرعتی

اولانرك قهوه ، چای ، چيقولاته ووتوندن اجتناب ايتلری لازمكاي . حالبوكه جله سمباتييه سي حساس اولانلر بو موادی مخدره سزجه قوللانايليرلر . فقط بو صوكنجیلرده فضله آتلی طعامدن ممنون قالمزلر . شكرلی و نباتی اغديه آلمالری ايجاب ايدر . شخصلرك ميقرولبره قارشى كوستردكلری عكس العملاركده ، بو جله عصيهك توازی ايله علاقه دار اولدينده هيچ شبهه يوقدر : چونكه بوتون عضولرك دوران دی بوسيكيرلرك تحت اداره سنده اولدینی ايجون ، بونلره عائد بر موازنه سزلرك عضولرده ميقرولبره قارشى نصل مساعد بر ساحه حصوله كتيره چكى بدیهی بر کیفیتدر .

دوقنور محب نورانی

بنوق اوشومك ، نبضك بطی ویا متقطع اولیشی . بالعكس سمپاتیك فرط فعالیت وبارئوی معدونك عدم كفایه سی حالنده نبضك سرعتلنمه سی خلجان قلب ، ناحیه قلبیه اوزرنده صیقندیلر ، چهره یه آتش باصامی ، سوء هضملر ، آل تترمه لری كبی حادثلر كورولور .

بعض مداواتك تطبیقله بومعاومات تأسداولبه ییلر : چونكه رئوی معدوی ايله سمپاتیك تنه ی اوزربنه اجرای تأثیر ایدن ادویه واردلر . مثلاً به لاذون و آتروپین رئی معدوی ی تسكین ایدهلر ، بو سببله دكن طوعلریته قارشى پك زیاده فائده لری اولور . حالبوكه قافه ثین ، نیقوتین بو عصی بالعكس تحريك وتنبه ایدرلر . شو حالده عصب رئوی معدوی سی حاكم

اجنبی ادبیاتی

شعرلر :

یاقینده چیتاچق «یری مشعل» دن :

نشئه

قدحلدله پارلادی برر شامپانیا دها ..
اودایی باشند باشه چینلاتیور قاهقاها ،
کورپوز قوللر صارییور خیرچینلاشان بللری ،

آدیغلر صایلیور بوسه لرك سسیله .
و دانسه خیز ویررکن شهوت درین سسیله
نشئه سنه کیت کیده صارییور کوزه لاری .



آنسزین اوزاقلردن عكس ایدهن بر چیغلقله
مرحمتك ایزلری كزیندی آجیلقله
صوئوق بر رعشه كبی كوزلرك سهوینجنده ..

قارنلق سواقلدله برآچ باورو سسی وار ..
پاتلا سین شامپانیالر ، پاتلا سین شامپانیالر ؛
بو آغلایان جیلز سس سونسون كوپوك ایچنده ..



نشئه صونان بو یرده كوز یاشنك ایشی نه ؟
اوخ ، باقاییك سفیلک بویله ایكله یشته
اضطرابی ، عذابی بیرافك سز ایللره ..

قدحلدله پارلا سین برر شامپانیا دها ..
اودایی باشند باشه چینلاتیرکن قاهقاها ،
حریص قوللر صاریلسین یینه خیرچین بللره ..

۱۵ شباط ۱۹۲۸ یاشار نالی

بر تولونك یاننده

اونی هر کون ، ساعت ایکیه دوغرو ، اولتك پنجره لری
آلتنده ، ساکن دکیك قارشیسنده ، بر باغچه قانا په سنده
اوطورور کوروپوردم . او ، بر زمان کونشك حراری
آلتنده ، دونوق نظرلره آق دکیزی سیر ایدهرک حرکتسز
دوروپور ؛ آرا صیرا ، (مانتون Manton) ی احاطه
ایدهن بخاری ذروه نره باقیپوردی . صوکر ایاوش یاواش بر
حرکتله ، أطرافنده بانطالونك قوماشی دالغالاتان ایکی کیک کی
ضعیف و اوزون باجاقلرینی چاپرازواری طوپلایارق بر کتاب
آچیپوردی . اوندن صوکر ا بردها قیملد امیور ، اوقوپور ،
کوزیله ، دماغیله اوقوپوردی . جان چکیشن بوتون زوالی
وجودی اوقوپور کیدی .

بوتون روحی ، اونی صوغویان هوانك برآز اوکسورتدیک
ساعته قادر ، بو کتاب ایچنه کومولویور ، بو کتاب ایچنده
قایب اولویور ، کوزدن سیلینپوردی . صوکر قالقپور ،
عودت ایدیپوردی . بو ، قهوه آلتیلرینی ویمکارینی کندی
اوداسنده بیهن و کیسه ايله قونوشمایان اوزون بویلو ،
قوصال صقالی بر آلماندی . مهم بر تجسس بی اوکا دوغرو
جنب ایتدی . برکون - برشی یاپیور کوزوگك ایچین -
آله (موسه Musset) نك بر شعر کتابی آلاق اونك
یانسه اوتوردم و (رولا Rolla) ی کوزدن کچیرمه
باشلادم .

بردنبره قومشوم آبی بر فرانسزجه ايله بکا :

— آلمانجه بیلورمیسکنز ؟ دیدی .

— هیچ بیلیم یورم افندم .

— بوکا چوق متأسفم ؛ مادام که تصادف بزی بویله یان یانه